

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра теорії та історії культури

Затверджено
на засіданні кафедри теорії та історії культури
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____ Альчук М.П.

Програма
«Навчальної (проектної) практики»
для студентів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 034 – культурологія

Розробник: доцент кафедри
теорії та історії культури
Ліщинська О.І.

Львів 2021 р.

ВСТУП

Засвоєння практичних навичок професії культуролога починається з навчальної практики студентів. **Навчальна (проектна) практика** студентів філософського факультету відіграє ключову роль в їх підготовці як майбутніх культурологів, фахівців у царині культури. Базами практики виступають різні культурні установи Львова: Департамент розвитку Львівської міської ради, Управління культури Львівської міської ради, Палац культури ім. Г. Хоткевича, Офіс “Львів – Місто літератури ЮНЕСКО”, Львівський літературно-меморіальний музей Івана Франка, Музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької, Львівський муніципальний мистецький центр та ін. Студенти можуть самостійно з дозволу відповідних кафедр підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) ЛНУ ім. І. Франка завчасно укладає договори про співпрацю, угоди про проведення практики за формою, визначеною в Додатку N 1 Наказу № 93 МОН України від 1993 р., а також згідно з навчальним планом та «Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка», затвердженого Вченою Радою Львівського національного університету імені Івана Франка від 28 квітня 2021 р.

Навчальна (проектна) практика на II курсі проводиться перед початком другого семестру. Практика відбувається без відриву від навчального процесу (останні два тижні перед початком другого навчального семестру).

Тривалість навчальної (проектної) практики два тижні.

Перед початком практики на кафедрі теорії та історії культури проводиться настановча конференція, у якій беруть участь студенти-практиканти та їх керівники від університету. На ній відповідальний за проведення практики від кафедри теорії та історії культури знайомить студентів з наказом ректора, вимогами щодо проходження практики, обов'язками студентів-практикантів, інструкціями з безпеки праці, протиепідемічними заходами і т.ін.

Основними **обов'язками студентів-практикантів** є:

- ✓ Розпочати і завершити практику у визначений термін.
 - ✓ Якісно виконувати усю роботу, передбачену програмою практики.
- Невиконання хоча б одного пункту програми є підставою для неатестації студента-практиканта.
- ✓ Виконувати розпорядження керівників практики. Дотримуватися норм поведінки.
 - ✓ Вчасно оформити документацію.
 - ✓ Захистити звіт з практики в установі практики та на підсумковій конференції, яку проводить кафедра теорії та історії культури.

Основними **обов'язками керівника практики від університету** є:

- ✓ Ознайомити студентів з метою та завданнями практики та правилами ведення документації.
- ✓ Допомогти укласти індивідуальний план практикантів, затвердити його та контролювати виконання.
- ✓ Проводити індивідуальні та групові консультації. Контролювати хід практики.

- ✓ Взяти участь у настановчій та підсумковій конференціях з питань практики.
- ✓ Оцінити роботу студентів на практиці. Подати письмовий звіт про керівництво практикою.

Після завершення практики на кафедрі теорії та історії культури проводиться підсумкова конференція (див. „Підведення підсумків практики”).

Навчальна (проектна) практика, її форма, тривалість та терміни проведення відповідають навчальному плану спеціальності 034 «Культурологія» рівня вищої освіти «Бакалавр». Основне призначення програми навчальної (проектної) практики полягає в тому, щоб чітко спланувати та регламентувати усю діяльність студентів у цей період навчального процесу, який проводиться на базі практики. Робоча програма практики розроблена на період проведення практики. Вона пов'язана з іншими видами практик (навчальною (музейною), виробничою (проектною) та ін.), відповідно до принципу наступності забезпечує цілісний характер підготовки майбутнього фахівця культуролога.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна (проектна) практика студентів II курсу спеціальності 034 «Культурологія» здійснюється у IV семестрі. Практика передбачає закріплення теоретичних знань та набутих навичок з курсів основи культурології, історія світової та української культур, культурна багатоманітність світу, масова культура, культурний і національний феномен Львова та ін. Важливим аспектом практики є виконання відповідних практичних завдань у закладах культури міста, департаменту розвитку ЛМР, управління культури ЛМР та ін.

Бази практики: департамент розвитку Львівської міської ради, управління культури Львівської міської ради, заклади культури м. Львова, зокрема Палац культури ім. Г. Хоткевича, Офіс “Львів – Місто літератури ЮНЕСКО”, Львівський літературно-меморіальний музей Івана Франка, Музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької, Львівський муніципальний мистецький центр та ін. Також базою практики можуть бути інституції, установи, організації, місця потенційного працевлаштування випускників культурологів, з якими укладемо договори про співпрацю.

Мета навчальної (проектної) практики – закріпити теоретичні знання, сформувані та розвинути у студентів професійне вміння застосовувати набуті знання у прикладній сфері, приймати відповідні рішення, знати і володіти сучасними методами, формами організації праці: практичними навичками з розробки та написання культурних проєктів, організації культурно-проектної діяльності та культурних заходів, основи культурменеджменту, використання актуальних медіа та інфо-медійна діяльність, розробка реклами, діяльність у віртуальному комунікаційному просторі тощо. Невід'ємною частиною практики є ознайомлення студентів з практичною і прикладною специфікою майбутнього фаху, отримання професійних умінь і навичок із загальнопрофесійних та спеціальних культурологічних дисциплін. Навчальна (проектна) практика має на меті надати можливість студентові перевірити вміння проєктування та здійснення культурологічного дослідження, планування діяльності культурної установи, вміння розробляти стратегії розвитку культури та культурного менеджменту, планувати та здійснювати соціокультурні проєкти. Під час практики у студентів формуються фахові вміння і навички професії культуролога, вміння отримані теоретичні знання застосовувати у практичній роботі.

Метою навчальної (проектної) практики також є ознайомити студентів зі змістом роботи культуролога, з основними видами культурологічної діяльності в культурних інституціях і установах. Безпосередньою метою практики є ознайомлення студентів з принципами функціонування культурних інституцій України, їх культур-проектною діяльністю, закріплення та поглиблення здобутих теоретичних знань під час вивчення загальних і прикладних культурологічних дисциплін у процесі розробки, написання та представлення культурних проєктів.

Перед студентами ставляться **завдання**: ознайомитися з організацією культурних інституцій, їх досвідом розробки і впровадження культурних проєктів, методикою їх використання у науково-дослідній, навчально-виховній та науково-популяризаторській роботі за професійною спрямованістю; отримати практичний досвід самоорганізації, систематичного набуття й поповнення знань, вмінь і навичок роботи за обраним фахом.

Завдання практики: практичне використання отриманих знань з культурно-проектної діяльності в установах та закладах культури; реалізація досвіду створення та застосування сучасних культурних проєктів в інституціях, установах, закладах культури; вдосконалення навичок вирішення професійних завдань в прикладній царині.

Практика покликана розвивати такі **загальні компетентності**:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу в культурологічній царині.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної сфери культурології та розуміння специфіки професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації при підготовці культурних проєктів.
- ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати культурологічні проблеми.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді: вміння організовувати роботу в команді, розуміння всіх етапів командної роботи.

Практика сприяє набуттю таких **фахових компетенцій**:

- ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності надавати відповідну аргументацію, зокрема в процесі розробки культурних проєктів.
- ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів.
- ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури і використовувати джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства в тому числі в культур-проектній діяльності.
- ФК 8. Здатність створювати розробляти та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.
- ФК 10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту, використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні до початку практики пройти інструктаж з охорони праці, техніки безпеки, санітарних та протиепідемічних умов праці; суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і протиепідемічних заходів і т.ін.; отримати всі необхідні консультації щодо оформлення необхідних документів; у повному

обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики; вести щоденник, у якому необхідно записувати поставлені і виконані завдання; підготувати звіт про виконання усіх завдань та захистити звіт про практику на звітній конференції. Навчальна (проектна) практика проводиться на базах, які відповідають вимогам навчальної програми. З базами практики університет своєчасно укладає договори про співпрацю, угоди щодо проведення практики, надає скерування студентів на практику. Університет і бази практики (в особі їх керівників) несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Результати проходження практики: ознайомитися з нормативно-правовими, методичними та організаційно-розпорядчими аспектами діяльності установи, де проходять практику; організаційною структурою, основними завданнями, функціями, матеріально-технічною базою установи; навчитися складати та оформлювати культурні проекти та організацію заходів в культурно-просвітницьких установах; захищати культурні проекти в установі проходження практики і представляти результати практики на звітній конференції кафедри теорії та історії культури ЛНУ ім. І. Франка.

Після завершення курсу студент повинен:

ЗНАТИ:

- ✓ основні види культурологічної діяльності в культурних інституціях і установах,
- ✓ головні принципи функціонування культурних інституцій України,
- ✓ основи культур-проектної діяльності,
- ✓ головні етапи розробки проекту у сфері культури.

УМІТИ:

- ✓ складати календарний план роботи, графік проходження практики,
- ✓ вести щоденник практики та підготувати підсумковий звіт про проходження практики.
- ✓ розробляти культурний проект (в межах бази практики відповідно до специфіки роботи установи),
- ✓ організувати та провести залікове завдання (представлення проекту) в культурній інституції.

Практика сприяє таким програмним **результатам навчання:**

РН 2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

РН 3. Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.

РН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

РН 12. Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Відповідно до мети і завдань практики, вона складається з головних етапів, що хронологічно відповідають двом тижням проходження практики. Місце практики для кожного студента визначається кафедрою теорії та історії культури з переліку об'єктів практики, підтверджених укладеними договорами між ЛНУ та базами практики. Для навчальної (проектної) практики базами можуть бути департамент розвитку Львівської міської ради, управління культури Львівської міської ради, заклади культури м. Львова, зокрема Палац культури ім. Г. Хоткевича, Офіс “Львів – Місто літератури ЮНЕСКО”, Львівський літературно-меморіальний музей Івана Франка, Львівський муніципальний мистецький центр та ін. Також базою практики можуть бути інституції, установи, організації, місця потенційного працевлаштування випускників культурологів.

На початку практики студенти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів. Під час проходження практики студенти-практиканти повинні строго дотримуватися правил охорони праці, протипожежної безпеки, протиепідемічних заходів. Кожен студент отримує індивідуальні завдання, які повинен вчасно та якісно виконати і оформити відповідно до вимог.

Студенти працюють за індивідуальним планом-графіком та програмою практики. Зміст практики визначається даною програмою і сприяє поглибленню та закріпленню теоретичних знань. Закінчивши практику, студенти захищають навчальні проектні завдання і отримують диференційовану оцінку з практики. Форма звітності студента за практику – це подання щоденника, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики, календарний графік проходження практики. Проектне завдання захищається студентом у присутності керівника від бази практики та керівника практики від навчального закладу. Згодом відбувається звітна конференція за результатами практики усіх студентів, що перебували в різних установах, у присутності колег та викладачів кафедри.

4.1. Індивідуальні завдання

Під час цієї практики студенти повинні виконати наступні індивідуальні завдання (розподіл часу може бути зміненим залежно від специфіки роботи практиканта):

1. Скласти календарний графік відвідування місця проходження практики.
2. Вести щоденник практики.
3. Ознайомитися з особливостями діяльності працівника культурних інституцій (за місцем проходження практики).
4. Підготувати культурний проєкт (в межах бази практики відповідно до специфіки роботи установи).
5. Організувати та провести проєктне завдання (представлення проєкту) в культурній інституції.
6. Оформити документи практики.

4.2. Навчальні посібники

Для ефективного проведення навчальної (проектної) практики студенти можуть користуватися наступною навчальною *літературою*:

Основна література:

-Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка:

https://nmv.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/POLOZHENNYA-pro-PRAKTYKU-2021-reg_practice.pdf

-Стратегія розвитку культури 2025:

<https://isc.lviv.ua/wp-content/uploads/2019/02/strategiya-rozvytku-kultury-2025.pdf>

-Закони України про культуру:

<http://kyiv-heritage.com/sites/default/files/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D1%83.pdf>

-Бездольна Л. Культурно-просвітницькі проєкти – комплексна система послуг нового рівня для задоволення потреб користувачів:

<http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/9970/2/%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%9B.pdf>

-Безпалько О. Соціальне проектування: навч. посіб. К., 2010:
http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2615/1/O_Bezpalko_SP_IL_KUBG.pdf

-Кочубей Н. Соціокультурна діяльність. Навч. посібник:

<https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/kochubej-n.v.-2015-socziokulturalna-diyalnist.pdf>

Допоміжна література:

-Кобиляцький Л. Управління проектами. К., 2002.

-Ковальчук А. С., Ковальчук М.Г. Исследование и проектирование социально-культурной деятельности. О., 2001.

-Копієвська О. Трансформаційні процеси в культурних практиках України: глобальний, глокальний контекст та локальні особливості (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). Дисертація. К., 2018.

-Меднікова Г. [Концепт культурної практики та його роль в трансформації сучасної культури // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 7: Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. 2017. Вип. 37. С. 30-39.](#)

-Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез доповідей учасників ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 26 листопада 2020 р. / за наук. ред. С. О. Довгого. Київ : Національний центр «Мала академія наук України», 2020. 310 с.:

https://academia.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0-%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B9-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96_2020.pdf

-Сорока Г.І. Організація виховної роботи : планування, аналіз, методичне забезпечення. Х.: Вид. група «Основа». 2005. 128 с.

-Филипенко О., Колесник Т. Управління проектами: навч. посіб. Харків, 2016.

-Яременко, Н.В. Дозвіллезнавство: навчальний посібник. Фастів: Поліфаст. 2007. 480 с.

4.3. Методичні рекомендації

Після настановної конференції студенти знайомляться з планом та графіком проходження практики. Упродовж наступних одного-двох днів студенти складають календарний план роботи та графік відвідування місць проходження практики. Упродовж всієї практики студенти ведуть щоденник, у якому занотують результати спостережень, свої враження про роботу культуролога. Щоденник ведеться у довільній формі. Оформлення документів відповідно до «Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка»: https://nmv.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/POLOZHENNYA-pro-PRAKTYKU-2021-reg_practice.pdf

5. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Студенти-практиканти повинні виконувати свою роботу згідно індивідуального графіку та плану роботи.

Керівники студентської практики контролюють відвідування студентами баз практики (згідно графіка), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість. Керівник від кафедри теорії та історії культури має право контролювати записи, занесені у щоденник практики.

Робота студентської групи та керівників практики, в свою чергу, контролюється завідувачем кафедри теорії та історії культури та навчальною частиною університету.

6. ВИМОГИ ДО ЗВІТНИХ ДОКУМЕНТІВ

Документи оформляються відповідно до вимог «Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка» https://nmv.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/POLOZHENNYA-pro-PRAKTYKU-2021-reg_practice.pdf.

Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, на якій необхідна інформація. Документи студентів із зазначенням прізвища та ім'я студента-практиканта, факультету та групи; прізвища керівників від університету, вид практики; термін проходження; назва бази практики. Кожен окремий документ повинен також починатися з титульної сторінки, на якій зазначається прізвище та ім'я студента-практиканта, факультет та група, назва документа, час та місце проведення заходу. Оформлення звітних документів входить в час проходження практики. Їх перевіряють керівники практики від університету.

Розділи звітної документації навчальної (проектної) практики:

1. Календарний графік проходження практики.
2. Щоденник практики.
3. Проектне завдання – розробка культурного проекту в установі, що є базою практики (за домовленістю з керівниками баз практики і керівником з кафедри теорії та історії культури).
4. Звіт про проходження навчальної (проектної) практики (за домовленістю з керівниками баз практики і керівником з кафедри теорії та історії культури).

Керівник від кафедри теорії та історії культури про свою роботу звітується на засіданні кафедри.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після завершення практики студенти-практиканти здають керівникам від університету всі звітні документи для їх попередньої оцінки. Упродовж одного-двох тижнів після завершення практики на кафедрі теорії та історії культури відбувається підсумкова конференція, на якій студенти перед комісією звітують про проходження навчальної (проектної) практики. На конференції присутні члени комісії і всі студенти-практиканти.

Для підведення підсумків практики та кінцевої оцінки роботи студентів-практикантів керівники практики інформують комісію про фактичні терміни початку та завершення роботи, склад групи студентів, які пройшли практику, їх дисципліну, а також з інших питань організації та проведення практики. До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

Формою звітності за навчальну (проектну) практику є **диференційований залік**. При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників практики від університету та від бази практики, результати захисту підсумкових робіт практики. Студенти, які виконали всі індивідуальні завдання, оформили необхідні документи, вчасно їх подали, отримують позитивну оцінку. Студенти, що не виконали програму практики і отримали незадовільну оцінку при складанні заліку, скеровуються на практику вдруге в період визначений навчальним закладом. Оцінка з практики враховується поряд з іншими оцінками, які характеризують успішність студентів. У випадку, коли практика закінчується після проведення екзаменаційної сесії і призначення стипендії, оцінку з цієї практики слід враховувати разом з оцінками наступного семестру.

Результати практики оцінюються за п'ятибальною шкалою (національна шкала оцінювання) та стобальною в системі ECTS. Загальна оцінка за практику – **100 балів**.

Результати складання заліків з практики заносять в екзаменаційну відомість і проставляють в заліковій книжці. Відповідальна особа щодо захисту практики несе персональну відповідальність за правильне оформлення запису про практику у заліковій книжці, екзаменаційній відомості та вчасну подачу відомості у навчальну частину університету. Підсумки практики розглядаються на засіданні кафедри теорії та історії культури, де керівники звітують про результати практики.